

Ήδη από τα μέσα του 2025 διαμορφώθηκε το κλίμα μέσα στο οποίο πρόκειται να διεξαχθούν οι βουλευτικές εκλογές στην Αρμενία το προσεχές καλοκαίρι. Το πολιτικό τοπίο της χώρας παρουσιάζει εικόνα αποκαρδιωτική.

Ο πρωθυπουργός Νιγκόλ Πασινιάν, έχοντας απέναντί του μια κατακερματισμένη και αδύναμη αντιπολίτευση που αδυνατεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των περιστάσεων, υιοθετεί πρακτικές αυταρχικής μονοκρατορικής διακυβέρνησης, παραβιάζοντας το νομικό και συνταγματικό πλαίσιο που ορίζει τις αρμοδιότητες του ίδιου και της κυβέρνησής του.

Η πτώση της δημοτικότητας του πρωθυπουργού είναι ο βασικός λόγος της προσπάθειας να εξαλείψει κάθε παράγοντα που θα μπορούσε να αποτελέσει εμπόδιο στην επανεκλογή του. Με βάση αυτό το σκεπτικό, παρατηρούνται πρακτικές αντικατάστασης, δίωξης ή πολιτικής εξουδετέρωσης πολιτικών αντιπάλων αλλά και άλλων προσώπων με κοινωνική ή πολιτική επιρροή.

Στο στόχαστρο έχουν βρεθεί, μεταξύ άλλων, υψηλόβαθμοι κληρικοί και επιχειρηματίες που επέλεξαν να εμπλακούν ενεργά στην πολιτική ζωή της χώρας και οι οποίοι σήμερα βρίσκονται προφυλακισμένοι.

Οφείλουμε να επισημάνουμε ότι η ενεργή εμπλοκή κληρικών στην πολιτική δεν μας βρίσκει σύμφωνους, για λόγους προφανείς που δεν απαιτούν περαιτέρω ανάλυση. Παρ' όλα αυτά, είναι σαφές ότι όσα πρόσωπα διαθέτουν πολιτική δυναμική και αξιόλογη λαϊκή υποστήριξη καθίστανται ευάλωτα και τίθενται υπό στενή παρακολούθηση. Στο πλαίσιο αυτό, εδώ και μεγάλο χρονικό διάστημα, ο πρωθυπουργός της Αρμενίας έχει θέσει ευθέως ζήτημα παραίτησης του Καθολικού Πατριάρχη της Αγίας Έδρας του Ετσματζίν Καρεκίν Β'.

Η σύγκρουση με τον Πατριάρχη ξεκίνησε τον Μάιο του 2025, όταν, σε ομιλία του από το βήμα διεθνούς συνεδρίου στην Ελβετία, ο Πατριάρχης δήλωσε ότι το ζήτημα του Αρτσάχ παραμένει ανοιχτό και ότι η Αρμενική Αποστολική Εκκλησία δεν θα παραμείνει αδιάφορη απέναντι στην καταστροφή αρμενικών εκκλησιών, μοναστηριών και θρησκευτικών μνημείων που βρίσκονται υπό αζερική κατοχή.

Ο Καθολικός Πατριάρχης κάλεσε τη διεθνή κοινότητα να παρέμβει και να θέσει τέλος σε αυτό που χαρακτήρισε «**πολιτιστική γενοκτονία**» εις βάρος του Αρτσάχ, υπογραμμίζοντας παράλληλα την ανάγκη διευκόλυνσης της επιστροφής των 130.000 κατοίκων του Αρτσάχ στις πατρογονικές τους εστίες, υπό διεθνή επίβλεψη και εγγυήσεις ασφαλείας.

Επιδιώκοντας να αποδυναμώσει και τελικά να ανατρέψει τον Καθολικό Πατριάρχη, ο πρωθυπουργός Πασινιάν προχώρησε σε ένα πρωτοφανές βήμα: τη δημιουργία ενός λεγόμενου «**Συμβουλίου Μεταρρύθμισης της Αρμενικής Αποστολικής Εκκλησίας**», στο οποίο συμμετέχουν υψηλόβαθμοι κληρικοί που αμφισβητούν την ακεραιότητα του Καθολικού Πατριάρχη και απαιτούν την παραίτησή του. Ιδιαίτερα προβληματικό είναι το γεγονός ότι οι εν λόγω κληρικοί ισχυρίζονται, έπειτα από είκοσι έξι χρόνια από την εκλογή του, ότι ο Καθολικός Καρεκίν Β' εξελέγη δολίως το 1999, τη στιγμή που πολλοί εξ αυτών συμμετείχαν στην εκλογική διαδικασία, και μάλιστα τον είχαν υποστηρίξει με την ψήφο τους.

Με τις ενέργειες αυτές, ο πρωθυπουργός παραβιάζει ευθέως τον συνταγματικά κατοχυρωμένο διαχωρισμό Εκκλησίας και Κράτους. Τα άρθρα 17 και 18 του Συντάγματος της Δημοκρατίας της Αρμενίας καθορίζουν ρητά τον διακριτό ρόλο Εκκλησίας και Πολιτείας, αναγνωρίζουν τον ιδιαίτερο ρόλο της Αρμενικής Αποστολικής Εκκλησίας στην πνευματική ζωή του αρμενικού λαού και διασφαλίζουν την αυτονομία όλων των θρησκευτικών οργανώσεων, χωρίς καμία δυνατότητα πολιτικής παρέμβασης στις εσωτερικές τους υποθέσεις.

Είναι πλέον προφανές ότι η προσοχή της κυβέρνησης, αντί να είναι στραμμένη στις προκλήσεις του Μπακού, επικεντρώνεται στη διαδικασία χειραγώγησης του κλήρου, μια προσπάθεια που, όπως φαίνεται, δεν αποδίδει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

Οι προσεχείς εκλογές είναι ιδιαίτερα κρίσιμες και θα καθορίσουν τη μελλοντική πορεία της χώρας. Ωστόσο, το πολιτικό τοπίο στην αντιπολίτευση παραμένει θολό. Αν η σημερινή κατάσταση συνεχιστεί, στις εκλογές του 2026 ο ισχυρότερος «**σύμμαχος**» του νυν πρωθυπουργού ενδέχεται να αποδειχθεί η ελλιποβαρής και κατακερματισμένη αντιπολίτευση. Παράλληλα, η εμμονή εκπροσώπων του παλαιού κατεστημένου να επανέλθουν στην εξουσία, παρά τη σαφή και επανειλημμένη απόρριψή τους από το εκλογικό σώμα, ενδέχεται τελικά να λειτουργήσει προς όφελος της επανεκλογής του Νικκόλ Πασινιάν.

Σήμερα, η Αρμενία βρίσκεται για ακόμη μία φορά στο μέσον της παγκόσμιας γεωπολιτικής δίνης, ακροβατώντας χωρίς σταθερά στηρίγματα πάνω σε μια εύθραυστη ειρηνευτική διαδικασία. Η αντιμετώπιση των σοβαρών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η χώρα απαιτεί συνεννόηση, θεσμική ωριμότητα και εθνική ομοψυχία. Η σύγκρουση με την Εκκλησία, ωστόσο, αποδυναμώνει έναν από τους ελάχιστους θεσμούς που μπορούν να λειτουργήσουν ως παράγοντας συνοχής και γέφυρα ενότητας για τον αρμενικό λαό.